

T 159504

การสื่อความหมายและการรับรู้จากนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ : กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
เชียงใหม่ (AN INTERPRETATION AND PERCEPTION FROM EXHIBITION IN MUSEUM :
A CASE STUDY OF CHIANGSAEN NATIONAL MUSEUM)

เชิดชาติ หิรัญโร 4137640 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อภิญญา บัวสรวง, ศศ.ม., M.A. , ดวงพร คำบุญวัฒน์, นศ.บ.,
M.A. , กชพร หัสดิน, สด.บ., M.F.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ เน้นหนักในด้านการออกแบบ
นิทรรศการและการสื่อความหมายของผู้จัดทำนิทรรศการ กับการรับรู้ของผู้ชมจากนิทรรศการ โดยจะนำผลการ
ศึกษาทั้งสองส่วนมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้นิทรรศการถาวรของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่เป็นกรณีศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยผสมผสานกันทั้ง การศึกษาเชิงปริมาณ การวิจัยเอกสาร การสำรวจข้อมูลภาคสนาม
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แบบทดสอบ และการสังเกตพฤติกรรม โดยมีขั้นตอนคือ 1) การศึกษาสื่อนิทรรศการ 2)
การศึกษาการออกแบบและการสื่อความหมาย 3) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ชม 4) การศึกษาการรับรู้ของผู้ชม

ผลการวิจัยพบว่าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่มีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ผสมกันระหว่างหลายรูปแบบ
ด้านการออกแบบนิทรรศการและวิธีการสื่อความหมายนั้นมุ่งเน้นการนำเสนอประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปะ
กรรมเมืองเชียงใหม่เป็นหลัก และมีเรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชนในเมืองเชียงใหม่เป็นส่วนเสริม โดย
เน้นวิธีการสื่อความหมายผ่านโบราณศิลปวัตถุเป็นสำคัญ การรับรู้ของผู้ชมนั้นพบว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษามีระดับ
การรับรู้ต่ำ กลุ่มผู้ชมวัยทำงานมีระดับการรับรู้ปานกลางถึงดี และกลุ่มผู้ชมวัยอาวุโสมีระดับการรับรู้ที่ดี ทั้งนี้พบ
ว่าผู้ชมทั้งสามกลุ่มมีระดับการรับรู้และมีความพึงพอใจต่อนิทรรศการในส่วนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชน
ในเมืองเชียงใหม่ มากกว่านิทรรศการส่วนประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปกรรมเมืองเชียงใหม่ ดังนั้นการวิจัยนี้
มีข้อเสนอแนะว่าแนวทางในการพัฒนานิทรรศการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่ จึงควรเน้นรูปแบบและ
วิธีการสื่อความหมายที่เน้นให้ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์กับนิทรรศการ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ชมมีการรับรู้และความพึงพอใจต่อนิทรรศการมากขึ้น

คำสำคัญ : นิทรรศการ / การสื่อความหมาย / การรับรู้ / พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่

TE 159504

**AN INTERPRETATION AND PERCEPTION FROM EXHIBITION IN MUSEUM : A CASE
STUDY OF CHIANGSAEN NATIONAL MUSEUM**

CHERDCHART HIRUNRO 4137640 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDIES)

**THESIS ADVISORS : APINYA BUASUANG, M.A. , DUANGPORN KHAMNOONWAT, M.A. ,
KHOTCHAPORN HASADIN, M.F.A.**

ABSTRACT

This research was a study of exhibition display in museum, focusing mainly on designing exhibition and the correlation between interpretation of museum curators and perception of visitors. Chiangsaen National Museum was used as the case study for the research.

In conducting the study, various research methods have been adopted including quantitative research, documentative research, field research, in-depth interviews, questionnaires and observing the behavior of museum's visitors. The research was done step-by-step starting from 1) the study of the museum's exhibition 2) the study of the displays and interpretation of the exhibition 3) the study of visitors' demographics and 4) the study of visitors' perception.

The research found that the exhibition at Chiangsaen Museum combines various topics in its presentation. History, archeology and arts are the major topics while the ways of living and local culture are additional sections. The survey on visitors' perceptions found that students have the lowest level of understanding, while the working groups have a middle level of understanding and the senior citizens have the best understanding. However, every research group explicitly showed more interest in the displays of local ways of living than in the exhibition of history, archeology and arts.

As a result, this research suggests that the way to develop Chiangsaen National Museum is to focus more on interpretation and improving the interactive methods and medias in order to enhance higher satisfaction and to create a better perception among the museum's visitors.

**KEY WORDS: EXHIBITION / INTERPRETATION / PERCEPTION / CHIANG SAEN
NATIONAL MUSEUM**